

การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ของประชาชนในเขตอำเภอพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

นางสาวลดาวัลย์ พอใจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-616-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 1554 C848

MEDIA EXPOSURE, KNOWLEDGE, AWARENESS AND PARTICIPATION
IN ENVIRONMENT CONSERVATION OF PEOPLE IN
AMPOHE PIPHUN NAKON SI THAMMARAT

Miss Ladawan Phochai

A Thesis in Partial Fulfillment of the Requirments
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations
Graduate School
Chulalongkorn University
1993
ISBN 974-583-616-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตอำเภอพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
โดย   นางสาวลดาวัลย์ พอใจ
ภาควิชา   การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จาระไน แกลโรกศล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จาระไน แกลโรกศล)

.....
(รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโรจน์)

ลดาวัลย์ หอใจ : การ เปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตอำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช (MEDIA EXPOSURE, KNOWLEDGE, AWARENESS AND PARTICIPATION IN ENVIRONMENT CONSERVATION OF PEOPLE IN AMPHOE PIPHUN NAKHON SI THAMMARAT)

อ.ที่ปรึกษา : ผศ.จาระไน แกลโกศล, 180 หน้า ISBN 974-583-616-8

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตอำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการใช้แบบสอบถามจากประชาชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน และวิเคราะห์ผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS^X

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการ เปิดรับสื่อ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในอำเภอพิปูน
2. พฤติกรรมการ เปิดรับสื่อ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับความตระหนัก ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตอำเภอพิปูน ในระดับต่ำ
3. พฤติกรรมการ เปิดรับสื่อ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตอำเภอพิปูน ในระดับปานกลาง
4. ความรู้ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับความตระหนัก ในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตอำเภอพิปูน ในระดับต่ำ
5. ความรู้ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตอำเภอพิปูน ในระดับปานกลาง
6. ความตระหนัก ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตอำเภอพิปูน ในระดับต่ำ
7. พฤติกรรมการ เปิดรับสื่อสามารถอธิบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของ ประชาชนในเขตอำเภอพิปูนได้

ภาควิชา .....
สาขาวิชา .....
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

* # C550880 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION
 KEY WORD: MEDIA EXPOSURE/KNOWLEDGE/AWARENESS/PARTICIPATION
 IN ENVIRONMENT CONSERVATION
 LADAWAN PHOCHAI : MEDIA EXPOSURE, KNOWLEDGE, AWARENESS AND
 PARTICIPATION IN ENVIRONMENT CONSERVATION OF PEOPLE IN AMPHOE PHIPUN
 NAKHON SI THAMMARAT. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. JARANAI GLAEGOSOL.
 180 PP. ISBN 974-583-616-8

The study was to examine media exposure, knowledge, awareness, and participation in environment conservation. In addition, the relationship between media exposure, knowledge, awareness and participation in environment conservation in Amphoe Phipun Nakhon Si Thammarat. Questionnaires were used to collect data from a total of 300 samples. SPSS^x program were used for data processing.

The results of the study:

1. No correlation was found between media exposure and knowledge in environment conservation among the people.
2. Significant positive correlation was found between media exposure and awareness toward environment conservation at low level.
3. Significant positive correlation was found between media exposure and participation at medium level.
4. Significant positive correlation was found between knowledge and awareness toward environment conservation at low level.
5. Significant positive correlation was found between knowledge and participation in environment conservation at medium level.
6. Significant positive correlation was found between awareness and participation in environment conservation at low level.
7. Media Exposure mutually explain the participation in environment conservation among the people.

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2536.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้มีพระคุณ
หลายท่าน

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จาระไน แกลโรดศล อาจารย์ที่ปรึกษาที่
ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์
รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคาคี และรองศาสตราจารย์อุบลวรรณ ปิติพัฒนะรมิต ที่ได้ให้
คำแนะนำและกรุณาเสียสละเวลาในการเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.วิเชียร
เกตุสิงห์ ที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิจัย

ขอขอบพระคุณกองทัพอากาศที่ 4 ปลัดอำเภอพิบูลย์ สถานีตำรวจอำเภอพิบูลย์ และ
ดร.ไพศาล นิมสุวรรณ จากสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์
ความสะดวก และให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณเสริม แก้วสีนวล หัวหน้าฝ่ายข่าวกองกิจการพลเรือนกองทัพอ
ากาศที่ 4 ค่ายวิชราวุธ จ.นครศรีธรรมราช และบรรณาธิการ น.ส.พ.ไทด์ ที่ได้ให้กำลังใจ
ใจในการทำวิทยานิพนธ์ และให้ความช่วยเหลือในทุกด้านด้วยดีตลอดมา

และท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ได้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา
จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

ลดาวัลย์ พอใจ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ฉ

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	5
สมมติฐาน	6
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
3 ระเบียบวิธีวิจัย	65
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	65
ตัวแปรในการวิจัย	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	69
การเก็บรวบรวมข้อมูล	71
เกณฑ์ในการให้คะแนน	71
การทดสอบความถูกต้องของเครื่องมือ	76
กรรมวิธีทางข้อมูล	76

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา.....	78
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน.....	111
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	122
สรุปผลการวิจัย.....	123
อภิปรายผลการวิจัย.....	126
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	134
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย.....	135
บรรณานุกรม.....	137
ภาคผนวก.....	147
ประวัติผู้วิจัย.....	180

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตาม.....	79
2	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตามอายุ.....	80
3	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตามสถานภาพ ในครอบครัว.....	81
4	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตามจำนวนสมาชิก ในครัวเรือน.....	82
5	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา	83
6	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตามจำนวนปีที่อาศัย อยู่ในหมู่บ้าน.....	84
7	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตามรายได้.....	85
8	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตามรายได้ของ ครอบครัว.....	86
9	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตามอาชีพ.....	87
10	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตามการเข้าร่วม ในกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	88
11	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตามลักษณะการเป็น ผู้นำชุมชน.....	89
12	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตามจำนวนการ ถือครองที่ดิน.....	90
13	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตามการเปิดรับ ข่าวสารทั่วไปจากสื่อประเภทต่าง ๆ.....	91
14	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตามระดับการเปิด รับข่าวสารทั่วไปจากสื่อประเภทต่าง ๆ.....	92
15	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชน จำแนกตามระดับการเปิด รับข่าวสารจากสื่อรวมทุกชนิด.....	93

16	แสดงปริมาณเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากสื่อวิทยุ.....	94
17	แสดงปริมาณเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากสื่อโทรทัศน์.....	95
18	แสดงปริมาณเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากสื่อหนังสือพิมพ์.....	96
19	แสดงปริมาณเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่าง ๆ จากสื่อบุคคล.....	97
20	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของประชาชน จำแนกตามพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จากสื่อประเภทต่าง ๆ.....	98
21	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของประชาชน จำแนกตามอิทธิพลของสื่อที่มีต่อความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม..	99
22	แสดงจำนวน ร้อยละของประชาชน จำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จากสื่อรวมทุกชนิด....	100
23	แสดงจำนวน ร้อยละของประชาชน จำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	101
24	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของประชาชน เกี่ยวกับความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	102
25	แสดงจำนวน ร้อยละของประชาชน จำแนกตามระดับความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	106
26	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	107
27	แสดงจำนวน และร้อยละของประชาชน จำแนกตามระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	110

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
29	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	111
30	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับสื่อ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อประเภทต่าง ๆ กับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	112
31	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	113
32	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จากสื่อประเภทต่าง ๆ กับความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	114
33	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	115
34	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จากสื่อประเภทต่าง ๆ กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	116
35	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กับความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	117
36	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	118
37	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	119

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

38	แสดงค่าสัมประสิทธิ์แบบถดถอยพหุคูณ ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อประเภทต่าง ๆ ความรู้ ความตระหนัก กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	120
39	แสดงค่าสัมประสิทธิ์แบบถดถอยพหุคูณ ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ความรู้ ความตระหนัก กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	121
40	แสดงจำนวน และร้อยละของประชาชน จำแนกตามการเปิดรับข่าวสารทั่วไป จากสื่อวิทยุ.....	165
41	แสดงจำนวน และร้อยละ และความบ่อยครั้งในการฟังรายการวิทยุประเภทต่าง ๆ.....	166
42	แสดงจำนวน และร้อยละของประชาชน จำแนกตามการเปิดรับข่าวสารทั่วไป จากสื่อโทรทัศน์.....	167
43	แสดงจำนวน และร้อยละของความบ่อยครั้งในการดูรายการโทรทัศน์ประเภทต่าง ๆ.....	168
44	แสดงจำนวน และร้อยละของประชาชน จำแนกตามการเปิดรับข่าวสารทั่วไป จากสื่อหนังสือพิมพ์.....	169
45	แสดงจำนวน และร้อยละของความบ่อยครั้งในการอ่านคอลัมน์ประเภทต่าง ๆ จากสื่อหนังสือพิมพ์.....	170
46	แสดงจำนวน และร้อยละของประชาชน จำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารทั่วไป จากสื่อบุคคล.....	171
47	แสดงจำนวน และร้อยละของประชาชน จำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสารทั่วไป จากสื่อบุคคล.....	172
48	แสดงจำนวน และร้อยละของความบ่อยครั้งในเนื้อหาที่พูดคุยกับบุคคลต่าง ๆ.....	173
49	แสดงจำนวน และร้อยละของความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำแนกตามสื่อประเภทต่าง ๆ.....	174

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
50	แสดงจำนวน และร้อยละของประชาชน จำแนกตามสื่อประเภทต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	175
51	แสดงจำนวน และร้อยละของประชาชน จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	176
52	แสดงจำนวน และร้อยละของประชาชน จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	178